

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Norsk nukleær dekommisjonering
Storgata 2a
1767 Halden

Deres ref

Vår ref

Dato

18/6019-3

19.12.2018

Statsbudsjettet 2019: Tildelingsbrev til Norsk nukleær dekommisjonering

1.	Innledning	1
2.	Overordnede utfordringer og prioriteringer	2
3.	Ansvarsforhold og oppgavefordeling mellom NFD, NND og IFE	2
4.	Prioriterte tiltak og bestillinger i 2019	2
5.	Andre forutsetninger og krav	5
6.	Budsjettvedtak og fullmakter for 2019	5
7.	rapportering	6
	Vedlegg 1: Styringskalenderen for 2019	7
	Vedlegg 2: Fullmakter 2019	8

1. INNLEDNING

Vi viser til Innst. 8 S (2018–2019) og Prop. 1 S (2018–2019) for Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Norsk nukleær dekommisjonering (NND) i 2019.

Tildelingsbrevet fastsetter prioriterte tiltak for Norsk nukleær dekommisjonering i 2019. Brevet spesifiserer også enkelte konkrete oppgaver og bestillinger for 2019, men gir ikke en uttømmende oversikt over virksomhetens oppgaver. Virksomhetens myndighet, ansvar og faste oppgaver framgår av hovedinstruksen for Norsk nukleær dekommisjonering fastsatt 7.2.2018.

Departementet tar forbehold om at virksomheten kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til de som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller skal det sendes tillegg til tildelingsbrev.

2. OVERORDNEDE UTFORDRINGER OG PRIORITERINGER

Norge har 17 tonn brukt reaktorbrensel, to atomreaktorer, deler av to tidligere reaktorer og større mengder lav- og mellomaktivt radioaktivt avfall. Reaktoren i Halden ble permanent stengt i juni 2018. Staten påtok seg i 2016 et medfinansieringsansvar for oppryddingen etter den nukleære virksomheten i Norge, og har opprettet NND for å følge opp dette ansvaret og sikre trygg håndtering av norsk atomavfall og atomanlegg. NND vil i 2019 være i en etableringsfase der fokus vil være på å dimensjonere organisasjonen, bygge kompetanse, overta eller forberede overtakelse av enkelte oppgaver fra Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og Institutt for energiteknikk (IFE), og planlegge for fremtidig overtakelse av større oppgaver og ansvar. NND skal lage en strategi for hvilke oppgaver NND skal utføre selv og hvilke som bør utføres av andre på oppdrag fra NND. En prioritert oppgave vil være å foreslå arbeidsfordelingen mellom NND og IFE.

3. ANSVARFORHOLD OG OPPGAVEFORDELING MELLOM NFD, NND OG IFE

Det er viktig med avklarte ansvarsforhold mellom NFD, NND og IFE. NFD bevilger midler til IFEs nukleære virksomhet og sikringstiltak, og følger dette opp gjennom oppdragsbrev og styringsdialog. NFD bevilger midler til og styrer NND. NNDs overordnede rolle er å være avfallsmottaker og sikre forsvarlig og kostnadseffektiv dekommisjonering og oppbevaring av avfall. NND er NFDs fagetat på det nukleære område og skal gi uavhengige faglige råd til departementet.

NND vil være under oppbygging i 2019. Ettersom NND bygges opp, vil etaten gradvis kunne overta oppgaver fra NFD og IFE, eller ansvar for oppfølging av oppgaver. NFD vektlegger at NND innehar nødvendig kompetanse før oppgaver overføres fra NFD og IFE. Overtagelse av konsesjonsbelagte oppgaver fra IFE (drift og dekommisjonering av nukleære anlegg) vil ta tid, gitt bl.a. krav fra Statens strålevern til samlet kompetanse. Det legges videre vekt på utstrakt samarbeid og en felles målforståelse mht. avklaring av ansvar mellom NND og IFE. Planleggingen skal til enhver tid legge tildelt budsjett til grunn.

Opprettelsen av NND vil endre og redusere departementets styringsbehov og -dialog med IFE, da de fleste statlige oppdrag og midler på det nukleære området med tiden vil kanaliseres gjennom NND.

4. PRIORITERTE TILTAK OG BESTILLINGER I 2019

4.1 Bygge organisasjonen, utforme oppgavestrategi og plan for oppgaveoverføring

Opprydding etter nukleær virksomhet setter høye krav til kompetanse, sikkerhet i arbeid, sikring av infrastruktur, nukleært materiale og informasjon. NND skal i 2019 prioritere å

bygge opp organisasjon for å kunne overta forskjellige utredningsoppgaver, gi oppdrag til IFE og følge opp disse. På lengre sikt skal NND kunne overta konsesjonsbelagte oppgaver som drift av kombinert lager og deponi for lav og mellomaktivt radioaktivt avfall, radioavfallsanlegget på Kjeller, riving av atomanlegg og håndtering av brukt brensel. Organisasjonen må bygges opp i tråd med NNDs strategi for hvilke oppgaver som bør løses av interne ressurser og hvilke som skal løses eksternt, og detaljert plan for oppgaveoverføring. Forslag til oppgavestrategi skal foreligge 1. april 2019 og deretter forankres i departementet.

NFD har innledet en prosess med NND og IFE for en hensiktsmessig og forsvarlig overføring av oppgaver, finansiering og ansvar. All oppgaveoverføring skal legge juridiske, økonomiske, personal- og risikomessige vurderinger til grunn, og følge til enhver tid gjeldende regelverk. NND skal i samarbeid med IFE utføre en ekstern utredning av relevante problemstillinger vedrørende ansvars- og oppgaveoverføring. Basert på denne utredningen og egne vurderinger skal NND og IFE innen 1. november 2019 legge fram en detaljert, operasjonell plan for oppgaveoverføring. Mandatet for utredningsarbeidet og planen skal forankres i NFD. NFD vil finansiere den eksterne utredningen med inntil 4 mill. kroner over post 900.22.

4.2 Utredninger knyttet til fremtidige investeringer

Nytt KLDRA

NFD har igangsatt utredning av nytt KLDRA, hvor Statsbygg er gitt i oppdrag å utarbeide funksjonsbeskrivelse og lokaliseringsanalyse med tilhørende forslag til utforming samt kostnadsoverslag for etablering av et nytt kombinert lager og deponi for lav- og mellomaktivt radioaktivt avfall (KLDRA), jf. vedlagt brev til Statsbygg av 12.12.2017. Statsbyggs rapport skal leveres høsten 2019. NND skal overta NFDs ledelse av oppdraget fra 1. januar, styre utredningen mot ferdigstilling og foreslå oppfølging herunder videre arbeid knyttet til lokalisering. God kommunikasjon med mulige interessenter vil være viktig i det videre arbeidet. NNDs arbeid med oppdraget finansieres innen rammen av NNDs driftsbudsjett. NFD vil forestå utbetalinger til Statsbygg.

Dekommisjonering

NFD har gitt IFE i oppdrag å utarbeide grunnlagsdokumentasjon for KS 1 (kvalitetssikring) trinn 2 av dekommisjonering av atomanlegg, jf. vedlagt brev til IFE av 14. juni 2018. Oppdraget er nødvendig for at regjeringen skal kunne fatte beslutning om konseptvalg om dekommisjoneringsnivå for reaktoranleggene. Oppdraget er todelt, der den første delrapporten skal omfatte de konsesjonsbelagte anleggene i Halden, og leveres innen utgangen av 2018, mens den andre delrapporten om anleggene på Kjeller igangsettes når delrapport 1 er ferdigstilt. NND skal overta oppfølgingen av utredningen for Halden, dvs. sikre at trinn 2 av KS1 blir gjennomført. Departementet vil komme nærmere tilbake til oppdraget, herunder miljøkonsekvensutredninger, i eget brev.

KVU brukt brensel/sluttoppbevaring

IFE undersøker mulighetene for å behandle brukt reaktorbrensel med både det svenske selskapet Studsvik og det franske selskapet Orano. Statens strålevern har i tillegg fått utarbeidet en rapport om direktedeponering av brukt brensel. Valget som tas om evt. behandling vil ha stor betydning for valg av sluttoppbevaringsløsning. Det er et mål å kunne ta stilling til behandling av brukt brensel og prinsipp for sluttoppbevaring innen utgangen av

2020. NND skal derfor etter dialog med NFD få gjennomført en konseptvalgsutredning (KVU) for brukt brensel/sluttoppbevaring. NFD vil komme nærmere tilbake til oppdraget i egen henvendelse.

Helhetlig strategi for håndtering av atomavfall

Det norske atomavfallet er mangeartet, med forskjellige aktivitetsnivåer, behandlings- og oppbevaringsmetoder. Det skal finnes løsninger som ivaretar helheten av avfallsstrømmene, slik at mennesker og miljø beskyttes mot utslipp og skadelige virkninger. Strategien bør som minimum omhandle metoder for avfallsminimering, regelverksutvikling, beskyttelse og brukerbetaling. Departementet vil gå nærmere i dialog med NND om krav til strategien. NND forventes levere et utkast til strategi innen 1.12.2019, med mål om leveranse av en endelig strategi innen 1.12.2020.

4.3 IFEs dekommisjoneringsfond

IFE er gitt i oppdrag å tilgjengeliggjøre Stiftelsen IFEs dekommisjoneringsfond for bruk til planlegging av dekommisjonering av nukleære anlegg og håndtering av nukleært avfall. NND må være forberedt på å overta forvaltningen av fondet i 2019. Fondet vil ved utgangen av 2018 være på om lag 19 mill. kroner.

4.4 Forberede overtakelse av radavfallsanlegg og drift av KLDRA

IFE drifter radavfallsanlegget (behandlingsanlegg for lav- og mellomaktivt avfall) på Kjeller og KLDRA i dag. For å oppfylle rollen som avfallsmottaker skal NND iverksette nødvendige tiltak for på et hensiktsmessig tidspunkt i løpet av 2020 å overta IFEs oppgaver med drift av radavfallsanlegg og KLDRA, jf. også bestilling på detaljert plan for oppgaveoverføring. Eventuelle behov for investeringer må spilles inn til satsingsforslag til 2021, med frist 1.11.2019.

4.5 Forberede overtakelse av oppgaver fra NFD knyttet til oppdragsbestilling og kontroll med IFEs oppryddingsaktiviteter

NND skal bygge seg opp til å bli en selvstendig og krevende oppdragsgiver for IFEs nukleære oppryddingsaktiviteter. Dette innebærer å gi oppdrag til IFE og følge opp at oppgavene blir løst på en effektiv måte med fokus på kost/nytt vurderinger. NFD ber om at dette utredes i rapporten om oppgaveoverføring. Oppdraget innebærer også å kvalitetssikre IFEs budsjettinnspill fra og med 2019.

4.6 Deltakelse i internasjonale fora og opprettelse av faglig råd

NND skal delta i relevante internasjonale fora for å utvikle kompetanse og bidra til samarbeid og ev. internasjonale løsninger på det nukleære området. NND skal blant annet være norsk representant i ERDO (European Repository Development Organisation) arbeidsgruppen og betale kontingent for medlemskapet.

NND har også i oppdrag, etter dialog med NFD, å nedsette et faglig råd, jf. hovedinstruks. NFD ber om en tilbakemelding innen 1. juli 2019 om opprettelse av et slikt råd.

4.7 Annet

NND må sikre god dialog med relevante tilsynsmyndigheter som er nødvendig for at NND skal kunne utføre sitt oppdrag på en sikker og effektiv måte. NND skal vurdere etablering eller endring av regelverk for å sikre effektiv gjennomføring av sitt oppdrag.

5. ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV

Arbeidslivskriminalitet

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. NND skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at deres leverandører følger lover og regler. NND skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet.

Sikkerhet og beredskap

Arbeidet med sikkerhet og beredskap skal tilpasses virksomhetens samfunnsoppdrag. NND skal gjennomføre risikovurderinger for å identifisere sårbarheter og avhengigheter som krever oppfølging. NNDs internkontrollsystem for informasjonssikkerhet skal avdekke om etablerte sikkerhetstiltak er virkningsfulle, og bidra til at korrigerende tiltak iverksettes ved behov. Det forventes at etaten regelmessig evaluerer og tar lærdom av øvelser og uønskede hendelser. Det skal gjøres rede for NNDs arbeid med beredskap og informasjonssikkerhet i årsrapporten.

6. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2019

6.1 Budsjettvedtak

For Norsk nukleær dekommisjonering er det fattet budsjettvedtak på kap. 907.

Utgifter

Kap. 907	Norsk nukleær dekommisjonering	Beløp
Post 01	Driftsutgifter	23 419 000
Sum kap. 907		23 419 000

Norsk nukleær dekommisjonering har ansvar for å planlegge virksomheten i 2019 innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2.).

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet.

6.2 Finansielt rammeverk

Det vises til Bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.4.2. Norsk nukleær dekommisjonering skal føre regnskap etter kontantprinsippet.

6.3 Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningen på kapittel 907 stilt til disposisjon for Norsk nukleær dekommisjonering.

6.4 Utbetaling fra kapittel 900, post 22

Ekstern utredning av oppgaveoverføring finansieres med inntil 4 mill. kroner fra NFDs post for trygg håndtering av norsk atomavfall og atomanlegg. NND fakturerer NFD for den eksterne utredningen når kostnader påløper.

7. RAPPORTERING

Rapporteringen for 2019 skal reflektere at NND er under oppbygging og fokusere på utnyttelse av tildelte midler, organisasjonsutvikling, kompetanseoppbygging, konkrete oppgaver som NND overtar og risiko og avvik knyttet til dette.

Når NND har mulighet til å oppfylle sitt formål, og kunne utføre sine hovedoppgaver vil det bli utformet et helhetlig mål- og resultatstyringssystem (MRS) for etaten. Det er et mål at arbeidet skal starte opp mot slutten av 2019 og gjelde fra og med budsjettåret 2021. NND forventes å bidra til utformingen av MRS.

Prinsipielle spørsmål og spørsmål av vesentlig politisk interesse innen det nukleære området, herunder tiltak som kan påvirke den langsiktige ressursanvendelsen, og vesentlige spørsmål om sikkerhet og beredskap skal legges fram for NFD på et så tidlig tidspunkt som mulig.

NND skal videre levere budsjettinnspill og rapportere til statsregnskapet. Vedlagt styringskalender gir en samlet oversikt over frister.

Med hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kjetil K. Jåsund
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:
Riksrevisjonen
Statens strålevern
Institutt for energiteknikk

VEDLEGG 1: STYRINGSKALENDEREN FOR 2019

Måned	Dato	Aktivitet
Jan.	Medio jan. - medio feb.	Avslutning statsregnskap 2018
Feb.	jf. eget brev fra NFD med frister	Avslutning statsregnskap 2018
Mars	1. mars 15. mars	Ev. innspill til revidert budsjett 2019 Årsrapport 2018, jf. krav i R-115 og DFØs mal https://dfo.no/fagomrader/årsrapport
April	1. april 23. april	Forslag til oppgavestrategi Budsjettforslag 2020
Mai	Mai	Etatsstyringsmøte
Juni		Kontraktssamtale med virksomhetsleder
Juli	1. juli	Tilbakemelding opprettelse av faglig råd for NND
Aug.	31. aug	Halvårsrapportering 2018
Sept.	20. sept. 20. sept.	Risikovurdering Status økonomi per 31.aug., inklusive eventuelle innspill til endringsproposisjon høstsesjon 2019
Okt.	Oktober	Dialog om tildelingsbrev for 2020
Nov.	1. nov. 1. nov November	Innspill til store satsinger 2021. Det skal være ett felles innspill fra NND og IFE. Forslag til plan for oppgaveoverføring Etatsstyringsmøte høst
Des.	1. des. 31. des.	Utkast helhetlig strategi for atomavfall Tildelingsbrev for 2020

Nærmere informasjon om format og innhold i de ulike leveransene i styringskalenderen for virksomheter under Nærings- og fiskeridepartementet finnes på <https://www.regjeringen.no/no/dokument/dep/nfd/tildelingsbrev-og-arsrapporter/tildelingsbrev-/id2571433/>

VEDLEGG 2: FULLMAKTER 2019

Gjelder for brevene til ordinære forvaltningsorgan. For andre statlige organer Norsk Romsenter – som er nettobudsjettert - og GIEK – som er en forvaltningsbedrift - vil ikke alle fullmaktene være relevante.

Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i Finansdepartementets (FIN) rundskriv R-110, sist oppdatert 13.01.2017. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av FIN (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

NFD delegerer med dette følgende fullmakter til Norsk nukleær dekommisjonering for 2019, med de utdypende vilkår som er fastsatt i FINs rundskriv R-110, jf. punktene 2.2 – 2.6:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*, fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 29. mai 2015.
- Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten mot tilsvarende innsparing i de neste fem budsjettårene.

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskrivet. Det bes om rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

